

Omgevingsvisie 2.0

Verslag Samenspraak sessie NRD professionele partners dd. 17 oktober 2022

Aanwezig: van Abbe stichting, gemeente Waalre, EHVXL, Waterschap de Dommel, Stichting Beter Eindhoven, Stad van morgen/Aireas, Eindhoven Airport, provincie Noord-Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost, gemeente Helmond, Thuis, Woonbedrijf, Trudo, Pauwert Architecten, Prorail, Hermes, BZK, ODZOB

Projectteam gemeente Eindhoven

Afwezig: gemeente Best, gemeente Son & Breugel, Trefpunt Groen (reactie via e-mail ontvangen), gemeente Nuenen, GGD (reactie via e-mail ontvangen)

1. Inleiding

Anne-Marie van Bree is projectleider van de omgevingsvisie in Eindhoven, ze geeft een presentatie. Deze wordt toegestuurd met dit verslag. Eindhoven heeft veel ambities en staat voor grote opgaven. Tot 2040 willen we groeien naar 300.000 inwoners, daarvoor moeten er 40.000 woningen bij komen. Ook komen er naar verwachting 36.000 nieuwe arbeidsplaatsen bij in de stad, en in totaal 72.000 in de regio. Dat leidt tot een grote vraag naar ruimte voor wonen, werken en voorzieningen. Daarnaast hebben we te maken met grote uitdagingen zoals de energietransitie, luchtvervuiling en het veranderende klimaat. We willen werken aan een leefbare en gezonde stad.

Past dit allemaal en hoe blijft onze stad leefbaar?

Om dit te bepalen, werken we aan de omgevingsvisie 2.0. Dit is een integrale visie die de hoofdrichting van de ruimtelijke ontwikkeling van Eindhoven bepaalt. De omgevingsvisie laat de samenhang zien tussen veel aspecten, b.v. ruimte, milieu, groen, gezondheid, wonen en verkeer.

Milieueffectrapportage / omgevingseffectrapportage (OER)

Als bouwsteen van de omgevingsvisie 2.0 wordt een omgevingseffectrapportage (OER) uitgevoerd. De OER geeft inzicht in de milieueffecten van onze ambities en opgaven. Daarnaast geeft het een inzicht in (mitigerende) maatregelen om de (milieu)effecten te beïnvloeden. Op deze manier kunnen we straks weloverwogen keuzes maken in de omgevingsvisie 2.0. Als eerste stap hebben we een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. Dit is de eerste aanzet tot het maken van de OER. In de NRD wordt de onderzoeksvraag opgenomen die in de OER wordt uitgevoerd en zijn de kaders van het onderzoek vastgelegd.

Opmerkingen en vragen vanuit stakeholders

- Kan de Tu/e worden betrokken? Deze hebben simulatie modellen, die mogelijk bruikbaar zijn
Antwoord: waar het kan doen we het onderzoek kwantitatief, anders kwalitatief. We maken daarbij gebruik van de expertise van het bureau die de OER gaat uitvoeren.

- Waar komt het thema voedselvoorziening terug? En wat doen we met logistiek en verkeer? Antwoord: we moeten het onderwerp voedselvoorziening nog nader bekijken, zit nu niet in onze standaardlijstje. Logistiek zit al opgenomen bij het onderwerp bereikbaarheid.
- Groen :
 - In de NRD wordt bij de algemene uitgangspunten gesproken over 32 ha groen, is dit nieuw groen of telt bestaand groen zoals de Wielewaal mee? Antwoord: het gaat om nieuw groen.
 - Vraag: is de 32 ha groen gemeentelijk beleid? Antwoord: dat is gemeentelijk beleid en politiek uitgangspunt. Doel = toekomstbestendige en leefbare stad.
 - Groen: Wat voor soort groen ga je maken? Antwoord: groen kan een breed spectrum zijn, niet alleen op daken maar ook elders b.v. via groene binnenhoven.
- 2040: eindtermijn is lang, hoe ga je dit meten, is dit te meten met tussen momenten? Antwoord: eindpunt is 2040, we gaan via monitoring ook tussentijd de effecten meten. Er worden hiervoor momenteel tools ontwikkeld.
- Bestaande stad/ erfgoed:
 - Is er ook een visie op de bestaande leefomgeving / transformatie en komt dit in de OER? Antwoord: we kijken in de OER vooral naar de nieuwbouw. De bestaande stad en erfgoed komt terug in de omgevingsvisie.
 - Waarom is erfgoed nu niet meegenomen bij beoordelingscriteria? Antwoord: we kijken in de OER vooral naar de nieuwbouw. Cultuurhistorie komt wel aan bod als onderdeel van de bestaande stad in de omgevingsvisie.

2. Inhoud en proces Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Als eerste stap van de OER hebben we een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. Hierin wordt de onderzoeksvraag opgenomen die in de OER wordt uitgevoerd en zijn de kaders van het onderzoek vastgelegd.

In de NRD staan 15 beoordelingscriteria en zijn vier onderzoeksvarianten opgenomen. De onderzoeksvarianten worden getoetst aan de beoordelingscriteria. De NRD wordt eind november 2022 ter inzage gelegd, en iedereen kan daarop reageren (zienswijze indienen). De bijeenkomst van 17 oktober is voor stakeholders, waarbij er ruimte is voor verduidelijkende vragen en aanscherpingen van de beoordelingscriteria.

Opmerkingen & vragen stakeholders op proces NRD:

- Is de OER een feitenonderzoek of een aannamesonderzoek? Antwoord: De OER is een onderzoek gebaseerd op aannames en (algemene) uitgangspunten (b.v. 40.000 woningen)
- Tot wanneer mogen we een reactie indienen op de NRD? Antwoord: bij de bijeenkomst was er ruimte voor aanvullingen en via de mail tot vrijdag 21 oktober. Daarnaast komt de NRD vanaf eind november voor een ieder ter inzage voor een evt. zienswijze.
- Kan de termijn van inzage legging niet worden opgeschoven naar 6 weken? Antwoord: Eindhoven heeft voor 4 weken gekozen, ook gezien de vervolgplanning, maar we gaan het nogmaals overwegen;.
- Kan aangesloten worden op andere omgevingsvisies van SGE regio? Antwoord: We stemmen (inhoudelijk) af met de regio gemeenten, maar we gaan uit van onze eigen planning.

NRD Luchthaven EHV airport

EHV Airport is ook bezig met een plan MER. Door Eindhoven Airport wordt het volgende aangegeven. Indienen zienswijze op NRD Luchthaven Eindhoven kon van vrijdag 21 januari tot en met donderdag 3 maart 2022. Het is nog niet bekend wanneer de Reactienota komt. [Luchthaven Eindhoven - Platform Participatie](#)

3. Aanscherping beoordelingscriteria, reacties

De gemeente heeft 15 beoordelingscriteria geformuleerd in de NRD, in drie categorieën:

- Gezondheid
- Toekomstbestendig
- Sociaal en inclusief

Onze vragen tijdens de bijeenkomst van 17 oktober waren:

- Vindt u de beoordelingscriteria compleet?
- Is de invulling van de beoordelingscriteria herkenbaar?

Afbeelding "samen aan de slag" (foto: gemeente Eindhoven)

Opmerkingen vanuit stakeholders

Met geeltjes konden de deelnemers hun reactie plakken. Digitaal konden deelnemers via het MIRO bord hun reacties achterlaten en per mail hebben we nog aanvullingen gekregen. We danken iedereen voor zijn of haar bijdrage. **In bijlage A vind u een samenvattende tabel** met alle reacties en wijze van verwerking daarvan. Sommige reacties zijn direct meegenomen bij de NRD, Andere opmerkingen komen later terug bij de uitwerking van de omgevingsvisie of zijn niet meegenomen.

4. Onderzoeksvarianten

In de NRD staan vier onderzoeksvarianten. Deze geven het speelveld weer van de mogelijke groei van de stad op basis van algemene uitgangspunten. We brengen de (milieu)effecten per variant in beeld. Hierbij hebben we realistische extremen in beeld gebracht die aansluiten bij de al gemaakte afspraken met provincie en rijk. De varianten zijn geen keuzes, maar ze geven inzicht in de (milieu)effecten en bieden hiermee een onderbouwing voor omgevingsvisie

Vier onderzoeksvarianten:

1. Brainport City: → groei concentreren in het Centrum binnen de ring
2. Stedelijk knooppunten → groei via stedelijke knooppunten o.a. Centrum en Woensel XL
3. Gespreide groei → groei in Centrum en daarnaast gespreid over de hele stad
4. Autonome groei: → basisvariant op basis van bestaand beleid

De algemene uitgangspunten zijn:

- De groei van 62.000 woningen in het Stedelijk Gebied Eindhoven tot 2040; waarvan 40.000 woningen in Eindhoven;
- De groei van 72.000 arbeidsplaatsen in Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) tot 2040; waarvan 36.000 in Eindhoven;
- Uitgangspunt van 8 m² nieuw groen per woning.

Opmerkingen en vragen vanuit stakeholders

- Zijn de varianten nog te veranderen of weg te halen? Antwoord: de varianten zijn met de projectgroep en klankbordgroep tot stand gekomen. We gaan deze niet meer wijzigen,
- Verdichten: verdichten kan ook anders dan alleen de hoogte in, Low – rise – High – Density is een zeer goede optie, kan dit worden meegenomen? Antwoord: dit komt bij de uitwerking van de visie in projecten en programma's terug.
- Keuzes varianten:
 - Zijn de varianten nu keuzes of niet? Antwoord: nee het zijn geen keuzes, maar ze zijn voor ons een hulpmiddel bij het maken van de omgevingsvisie
 - Leg de afwegingen om te komen tot deze onderzoeksvarianten vast in de OER, je hebt een aantal punten die je afbakent. Antwoord: we scherpen dit aan in de NRD
 - Waarom 3 varianten en niet 1? Antwoord: de varianten zijn samen met de projectgroep opgesteld, er is ekozen voor 3 verschillende varianten om de verschillende milieueffecten goed in beeld te kunnen brengen .
- Voorzieningen:
 - Kan je voor voorzieningen nu ook al kengetallen / aantallen noemen? Antwoord: dit komt straks in een programma voorzieningen, dit is heel divers.
 - Gezondheid en veiligheid zijn basis voorzieningen voor een leefbare stad --> voorstel om thema leefbaarheid te vervangen door thema gezondheid.
 - Gaan de voorzieningen passen in de ruimte? Antwoord: in de plinten is ook ruimte voor voorzieningen, ook voor basisvoorzieningen
- Woningen: er is geen aantal m2 per woning aangewezen, waarom niet?. Antwoord: de uitwerking van woonprogramma hoort thuis in het programma Wonen
- Mobiliteit
 - Naast de HOV radialen zijn er ook nog heel drukke stadslijnen, b.v. lijn 2,4, en 5, die nog niet allemaal overal gebruik maken van de HOV banen.
 - De HOV 3 naar Airport, HOV 4 en HOV 5 zijn nog niet gerealiseerd
 - Uitbreiden van spoorcapaciteit nu nog niet meegenomen. Als er wel een besluit wordt genomen, dan wordt dit alsnog meegenomen
 - Mobiliteit is meer dan personenvervoer en recreatie. Ook logistiek/ goederentransport/ bevoorrading e.d.
 - Vervoer omtrent goederen/pakketjes/afval moet nog landen in de beoordelingscriteria.
 - Vindt er ook afstemming plaats met regio / bv ASML grote vervoersbewegingen? Antwoord: ja zeker, deze afstemming zit er in.
 - Neem leefbaarheid tijdens de mobiliteitstransitie mee. Antwoord: dat nemen we mee
 - Algemene reactie: veel aspecten van Mobiliteit (bv planning en gebruik (H) OV banen) komt terug bij de uitwerking van de omgevingsvisie bij het programma verkeer.

5. Laatste opmerkingen en doorkijk vervolproces

Laatste opmerkingen / vragen

- Wordt er ook een weging van criteria gedaan? Antwoord: ja, dat komt terug in de OE
- Hoe te scoren met behulp van criteria? Antwoord: dit moet samen met het bureau dat de OER uitvoert, worden bepaald.
- Tip: MER/OER is vaak een dik en omvangrijk stuk, kies ook voor een aantal goede visualisaties en maak een goede samenvatting. Antwoord: dank voor de tip!
- Tip: Wijze van verdichting wil je onderzocht hebben, de uitgangspunten van 40.000 woningen staat niet ter discussie. Geef goed aan in vervolg wat vast staat en waar nog ruimte zit
- Tip: Zorgt dat opdrachtgeverschap van indienen en besluiten over OER bestuurlijk gescheiden is bij 2 wethouders. Antwoord: dit wordt meegenomen bij de uitwerking & besluitvorming.

- Wat is de OER in relatie tot de omgevingsvisie? Antwoord: OER is een keuzedocument en geeft milieu informatie, deze zijn op feiten gebaseerd. Het is dan aan de politiek om verantwoorde keuzes te maken, in overleg met stad en stakeholders.

We zijn blij met alle reacties en vragen die gesteld zijn. Er is veel waardering bij aanwezigen over de presentatie en het volgen van de OER. Op een aantal onderdelen is de NRD nog aangepast op basis van de samenspraak van 17 oktober, zie ook bijlage A. Eind november gaat de NRD ter inzage, de gemeente stuurt hierover een mail naar alle stakeholders. Een ieder kan dan desgewenst een zienswijze indienen op de OER. Zie hieronder een doorkijk van het hele proces. In Q3 2023 is er opnieuw samenspraak gepland over de omgevingsvisie

Vervolg proces

2022

Begin nov	Verwerken laatste reacties van stakeholders in NRD
18 nov	NRD ter inzage (4 weken inzage termijn)
18 nov	NRD ter beoordeling naar commissie m.e.r.

2023

Q1 2023	opstellen concept omgevingsvisie (gemeente) +opstellen concept OER. (extern bureau)
Q2 2023	Concept omgevingsvisie + concept OER. gereed
Q3 2023	Samenspraak bijeenkomsten + digipanel
Q4 2023	Verwerken reacties samenspraak
Q1 2024	Ontwerp omgevingsvisie + ontwerp OER gereed en ter inzage leggen
Q2 + Q3 2024	Nota inspraak + Verwerken inspraak
Q 4 2024	Vaststelling omgevingsvisie door raad